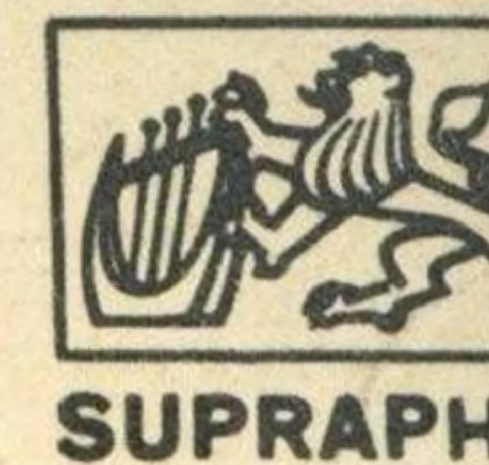

GRAMOFONOVÝ KLUB 1970

MODERNÍ ČESKÉ SKLADBY PRO KYTARU

MONO 0 11 0
STEREO 1 11 0

Jana Obrovská

PRELUDIA č. 1 - 6

Lubor Bárta

SONÁTA

- I. Moderato con Fantasia -
- II. Presto - III. Moderato.
- Allegro giocoso e risoluto

Jan Truhlář

IMPROMPTU

Jarmil Burghauser

SONÁTA E MOLL

- I. Allegro risoluto non troppo presto - II. Andante cantabile -
- III. Rondo. Allegro assai

MILAN ZELENKA

kytara

Hudební režie Jaroslav Krček
Zvuková režie Stanislav Sýkora
Technická spolupráce Jaroslav Zach
Nahráno v pražském studiu Domovina
6. - 10. října 1969

Početné dílo *Jarmila Burghausra* (narozen 1921) představuje významný přínos současné české hudební kultuře. Burghauser vyšel kompozičně ze školy Otakara Jeremiáše a ve své tvorbě dospěl od tradičnějšího hudebního výrazu až k racionálnímu využití nových skladebných technik. Jeho zájem patřil ovšem hodně i práci teoretické (vystudoval obory hudební vědy a psychologie na filosofické fakultě Karlovy university) a zejména pak konkrétní činnosti editorské (podílel se významně na kritických vydáních děl Antonína Dvořáka a Zdeňka Fibicha). Sonáta pro kytaru vznikla už v době druhé světové války (1943) a nese všechny základní znaky Burghausrovy tradičnější hudební řeči z tohoto období. Třívětý sonátový cyklus odpovídá třem českým lidovým tancům.

Lubor Bárta (naroz. 1928) je jedním z nejvýraznějších představitelů střední generace českých kompozitů. Studoval v letech 1948—1952 u prof. Jaroslava Řídkého na pražské Akademii múzických umění. Z řady jeho skladeb připomeňme alespoň Sonátu pro housle a klavír, Koncert pro housle z roku 1952 a zejména pak Klavírní koncert, jenž je dosud v živé paměti posluchačů v Československu i v zahraničí. Sonáta pro kytaru vznikla v roce 1967, kdy ji také Milan Zelenka poprvé provedl na koncertě v rámci každoroční pražské Přehlídky koncertního umění. Třetím autorem této desky je *Jan Truhlář* (nar. 1928). Truhlář má k tvorbě pro tento nástroj zvláštní osobní vztah: na pražské konzervatoři studoval v letech 1948—53 sám hru na kytaru u prof. Štěpána Urbana. Věnoval se pak studiu kompozice (1953—57 u prof. Pavla Bořkovce), ale i poté zůstal dlouho věren svému původnímu nástroji jako skladatel (Koncert pro kytaru a orchestr, op. 6 z roku 1959, Adagio pro kytaru a smyčce, Divertimento pro kytaru a dechový soubor, Sonáta pro kytaru z roku 1962, Tři bagately

MILAN ZELENKA

pro kytaru, op. 14 z roku 1963 aj.). I když se ani Truhlář nevyhýbá vlivům novodobých kompozičních metod, základem jeho výrazu zůstává jasnost a přehlednost vyjadřovacích prostředků. To platí i o jeho Impromptu pro kytaru z roku 1965.

Jana Obrovská (nar. 1930), jejíž dílo uzavírá tuto desku, studovala rovněž kompozici u prof. Jaroslava Řídkého, dále u Miroslava Krejčího a Emila Hlobila. Od absolutoria v roce 1955 vytvořila řadu skladeb (klavírní koncerty 1955 a 1960), Toccata, interludium a fuga pro smyčcový orchestr (1961), symfonická báseň Na paměť Hirošimy (1962 aj.). Rukopis kytarových Preludií vznikl v roce 1969.

Kytarista *Milan Zelenka*, jemuž vděčíme za tuto nahrávku, se narodil v roce 1939; studia na konzervatoři ukončil roku 1959. Už jako posluchač třetího ročníku upozornil na sebe vítězstvím v soutěži na Mezinárodním festivalu mládeže a studentstva v Moskvě (1957); o dva

roky později si zajel pro další Zlatou medaili na mládežnický festival do Vídně. Od té doby slyšely koncerty Milana Zelenky desítky posluchačů doma v Československu; na koncertech v Sovětském Svazu, v Německé demokratické republice, v Polsku, v Německé lidové republice, v Itálii, v Holandsku, v Francii vykonal Milan Zelenka mnoho úspěšných prací zejména oddanou službou soudobé hudbě.

Jestliže první Zelenkova deska, natočená v roce 1959, byla věnována klasické literatuře pro kytaru, pak tato nahrávka patří zcela mezi nahrávky současných českých autorů. Zelenkovo neobvyklé nástrojní, jistě už samotným nástrojem, ale i především k interpretačním úkolům výjimečné, si získalo důvěru řady autorů a podnět k tvorbě skladeb většinou jemu přinesl.

Všechny čtyři zde nahrané skladby pro kytaru, které Milan Zelenka mnohokrát doma i na zahraničních turné. Zejména Burghausrova Sonáta byla s povděkem a uznáním provedena v roce 1969 v Paříži: ve třicetiminutovém recitálu pro francouzskou barevnou televizní kameru provedl tehdy Milan Zelenka kromě Burghausrovy sonáty i dílo Truhlářovo a Obrovská. O mimořádném úspěchu těchto skladeb svědčí i příznivý ohlas proslulé přísné odborné kritiky.

Petar Zapletal

© PETAR ZAPLETAL 1970

COVER © JIŘÍ PAVLÍN 1970